

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 106

Rozeslána dne 25. července 2005

Cena Kč 27,50

O B S A H:

295. Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy č. 224/1995 Sb., o způsobilosti osob k vedení a obsluze plavidel
296. Vyhláška o centrální evidenci dotací a návratných finančních výpomocí
297. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 323/2001 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
298. Vyhláška o požadavcích na odbornou kvalifikaci a odbornou způsobilost při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých právních předpisů
299. Vyhláška, kterou se mění vyhláška Českého báňského úřadu č. 104/1988 Sb., o hospodárném využívání výhradních ložisek, o povolování a ohlašování hornické činnosti a ohlašování činnosti prováděné hornickým způsobem, ve znění pozdějších předpisů
300. Vyhláška, kterou se mění vyhláška Českého báňského úřadu č. 99/1992 Sb., o zřízení, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro ukládání odpadů v podzemních prostorech
301. Nález Ústavního soudu ze dne 31. května 2005 ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Psáry o stavební uzávěře, vydaného Zastupitelstvem obce Psáry dne 23. června 2003
302. Nález Ústavního soudu ze dne 14. června 2005 ve věci návrhu na zrušení čl. 1 odst. 1 písm. c) a čl. 16 až 22 (oddíl IV.) obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 30. 12. 2003 č. 5/2003 o místních poplatcích, ve znění obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 24. 5. 2004 č. 1/2004

302**N Á L E Z****Ústavního soudu****Jménem České republiky**

Ústavní soud rozhodl dne 14. června 2005 v plénu ve složení Stanislav Balík, František Duchoň, Vojen Güttler, Pavel Holländer, Ivana Janů, Dagmar Lastovecká, Jiří Mucha, Jan Musil, Jiří Nykodým, Pavel Rychetský, Miloslav Výborný, Eliška Wagnerová (soudce zpravodaj) a Michaela Židlická ve věci návrhu ministra vnitra Mgr. Františka Bublana na zrušení čl. 1 odst. 1 písm. c) a čl. 16 až 22 (oddíl IV.) obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 30. 12. 2003 č. 5/2003 o místních poplatcích, ve znění obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 24. 5. 2004 č. 1/2004,

takto:

I.

Čl. 17 obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 30. 12. 2003 č. 5/2003 o místních poplatcích, ve znění obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 24. 5. 2004 č. 1/2004, se ruší.

II.

Ve zbytku se návrh ministra vnitra zamítá.

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. Rychetský v. r.

Zrušení právního předpisu - ministr vnitra

Pl. ÚS 1/05

>

Specifikace míst užívaných jako veřejné prostranství (ve smyslu ustálené judikatury Ústavního soudu týkající se interpretace ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích) je zejména nutná z důvodu právní jistoty vlastníků pozemků považovaných za veřejné prostranství, neboť přestože je z hlediska zákonné definice veřejného prostranství dle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), nepodstatné vlastnictví takového pozemku, je nepochybné, že právě vlastníci takového pozemku mají možnost bránit se (soukromoprávní cestou) zvláštnímu užívání jejich pozemku.

<

Ústavní soud České republiky rozhodl dne 14. června 2005 v plénu ve věci návrhu ministra vnitra Mgr. F. B. na zrušení čl. 1 odst. 1 písm. c) a čl. 16 až 22 (oddíl IV.) obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 30. 12. 2003, č. 5/2003, o místních poplatcích, ve znění obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 24. 5. 2004, č. 1/2004, za účasti obce Svojsín, se sídlem Obecní úřad Svojsín, č. p. 135, pošta Stříbro, jejímž jménem jedná K. P., starosta obce, takto:

I. Čl. 17 obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 30. 12. 2003, č. 5/2003, o místních poplatcích, ve znění obecně závazné vyhlášky obce Svojsín ze dne 24. 5. 2004, č. 1/2004 se ruší.

II. Ve zbytku se návrh ministra vnitra zamítá.

Odůvodnění

I.

Návrhem zaslaným dne 13. ledna 2005 splňujícím obsahové i formální náležitosti dle zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), se ministr vnitra (dále jen "navrhovatel") domáhá zrušení výše citovaných ustanovení obecně závazné vyhlášky obce Svojsín č. 5/2003, ve znění obecně závazné vyhlášky č. 1/2004, pro jejich rozpor se zákonem.

Citovaná obecně závazná vyhláška č. 5/2003 nabyla účinnosti dnem 1. 1. 2004. Krajský úřad Plzeňského kraje v souladu s ustanovením § 124 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o obcích"), zaslal obci Svojsín dne 18. 3. 2004 výzvu, č. j. LPVV/690/04, ke zjednání nápravy předmětné vyhlášky, kdy krajský úřad shledal, že čl. 17 a čl. 23 předmětné vyhlášky je v rozporu se zákonem. Na základě této výzvy obec Svojsín změnila obecně závaznou vyhláškou ze dne 24. 5. 2004, č. 1/2004, znění čl. 23. Ustanovení čl. 17 však nebylo v zákonné lhůtě změněno, a proto krajský úřad podáním ze dne 1. 9. 2004, č. j. Ř/218/04, navrhl ministerstvu vnitra pozastavit účinnost citované obecně závazné vyhlášky obce Svojsín č. 5/2003, ve znění obecně závazné vyhlášky č. 1/2004 (dále jen "vyhláška"). Ministerstvo vnitra zahájilo dne 12. 11. 2004 správní řízení o pozastavení účinnosti ustanovení čl. 1 odst. 1 písm. c) a čl. 16 až 22 (oddíl IV.) vyhlášky. Protože ani poté obec nezjedнала v dané věci nápravu, ministerstvo vnitra svým rozhodnutím ze dne 4. 1. 2005, č. j. MS - 1965/1 - 2004, pozastavilo účinnost uvedených ustanovení vyhlášky. Toto rozhodnutí bylo doručeno obci Svojsín dne 6. 1. 2005.

Znění napadených ustanovení vyhlášky je následující:

Obecně závazná vyhláška č. 5/2003 o místních poplatcích

Zastupitelstvo obce Svojšín se na svém zasedání dne 30. 12. 2003 usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. i) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Oddíl I. Základní ustanovení

Článek 1

1. Obec Svojšín zavádí a vybírá tyto místní poplatky:

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek za ubytovací kapacity,
- e) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj.

2. Výkon správy místních poplatků provádí Obecní úřad Svojšín (dále jen správce poplatku). Na řízení o poplatcích se vztahuje zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, není-li zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, stanoveno jinak.

Oddíl IV. Poplatek za užívání veřejného prostranství

Článek 16

Předmět poplatku

Předmětem poplatku je užívání veřejného prostranství zvláštním způsobem, kterým se rozumí umístění skládek.

Článek 17

Veřejné prostranství

Za veřejné prostranství se považují návsi, silnice, místní komunikace, chodníky, veřejná zeleň, parky, sportovní plochy a další prostory v obci Svojšín a osadách Holyně, Nynkov a Řebří, přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Článek 18

Poplatník

1. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která užívá veřejné prostranství způsobem uvedeným v článku 16.

2. Užívá-li stejnou část veřejného prostranství několik poplatníků, odpovídají za zaplacení celého poplatku společně a nerozdílně. Správce poplatku může uložit zaplacení poplatku kterémukoli z nich.

Článek 19

Oznamovací povinnost

1. Poplatník je povinen oznámit správci poplatku písemně nebo ústně do protokolu užívání veřejného prostranství nejpozději následující den po jeho započetí. Pokud tento den připadne na sobotu, neděli nebo svátek, je dnem, ve kterém je poplatník povinen oznamovací povinnost splnit, nejbližší následující pracovní den.

2. Při plnění oznamovací povinnosti je poplatník povinen sdělit správci poplatku příjmení, jméno nebo název právnické osoby, bydliště nebo sídlo, rodné číslo nebo IČO. Jde-li o fyzickou nebo právnickou osobu, která je podnikatelským subjektem, uvede též čísla účtů u peněžních ústavů, na nichž jsou vedeny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti, rozsah záboru v m² a přepokládanou dobu užívání veřejného prostranství.

3. Po ukončení užívání veřejného prostranství je poplatník povinen oznámit tuto skutečnost správci poplatku stejným způsobem a ve stejné lhůtě jako v odst. 1.

4. Podle odst. 1, 2 a 3 se nepostupuje, trvalo-li užívání veřejného prostranství po dobu kratší než 24 hodin.

Článek 20

Sazba poplatku

1. Poplatek činí za každý i započatý m2 a každý i započatý den užívání veřejného prostranství 10,- Kč.

2. Dnem se rozumí jeden kalendářní den bez ohledu na to, kterou a jak velkou část dne poplatník k užívání veřejného prostranství využije.

3. Poplatek se platí až do den, do kdy bylo užívání veřejného prostranství ukončeno a veřejné prostranství bylo uvedeno do původního stavu.

Článek 21

Splatnost poplatku

Poplatek je splatný:

- a) při užívání veřejného prostranství po dobu kratší než 30 dnů včetně nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy bylo užívání veřejného prostranství ukončeno,
- b) při užívání veřejného prostranství po dobu delší než 30 dnů nejpozději poslední den každého kalendářního měsíce.

Článek 22

Osvobození

1. Poplatku nepodléhá užívání veřejného prostranství:

- a) je-li užíváno vlastníkem nebo spoluvlastníkem užívané nemovitosti, která je považována za veřejné prostranství, a to okud jeho minimální vlastnický podíl činí alespoň 25 %,
- b) v prvních 10ti kalendářních dnech jeho užívání.

2. Vznik nároku na osvobození od placení poplatku z důvodu uvedeného v odst. 1 písm. a) je poplatník povinen správci poplatku oznámit písemně nebo ústně do protokolu současně s plněním oznamovací povinnosti podle čl. 19 odst. 1.

3. Zánik nároku na osvobození pro pominutí důvodu uvedeného v odst. 1 písm. a) je poplatník povinen oznámit správci poplatku neprodleně.

II.

Navrhovatel ve svém podání tvrdí, že vymezení termínu "veřejné prostranství" v čl. 17 předmětné vyhlášky je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, konkrétně s ustanoveními čl. 2 odst. 2, odst. 4 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2, odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina"), a je také v rozporu s ustanovením § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o místních poplatcích"). Dle navrhovatele princip právního státu stanovený ústavním pořádkem České republiky v sobě zcela nepochybně zahrnuje též princip právní jistoty, jehož součástí je i požadavek na určitost povinností ukládaných obecně závaznými právními předpisy jednotlivým právním subjektům. Této zákonné povinnosti ovšem neodpovídá, dle názoru navrhovatele, dikce citovaného ustanovení čl. 17 vyhlášky, když pojmy "veřejná zeleň" a "další prostory přístupné každému bez omezení" nejsou přesným určením. Dále argumentuje, že požadavkem přesného vymezení míst, ze kterých je vybírán poplatek za užívání veřejného prostranství, rovněž konstatoval ve své judikatuře Ústavní soud, konkrétně v rozhodnutích publikovaných pod č. 80/1995 Sb., č. 280/1995 Sb., č. 8/2002 Sb. a č. 567/2004 Sb. Závěrem svého podání navrhuje, aby Ústavní soud zrušil nejen ustanovení čl. 17 předmětné vyhlášky, ale také ustanovení čl. 1 odst. 1 písm. c) a čl. 16 až čl. 22 vyhlášky, neboť vzhledem k neústavnosti citovaného čl. 17 jsou i tato další ustanovení vyhlášky neaplikovatelná.

K návrhu se vyjádřil jménem obce její starosta Karel Petráň. Ten ve svém vyjádření uvedl, že vymezení "veřejného prostranství" v předmětné vyhlášce vychází z legální definice uvedené v § 34 zákona o obcích. Dle něj napadené ustanovení vyhlášky nijak nepřekračuje zákonný rámec vymezení veřejného prostranství a požadavek obce na zpoplatnění užívání veřejného prostranství tímto zvláštním způsobem je zcela oprávněný. Dále dodává, že nemá-li obec v úmyslu zpoplatňovat pouze užívání některých vybraných prostor, ale rozhodla se zpoplatňovat zvláštní užívání

veškerého veřejného prostranství, bylo by nadbytečné provádět ještě jeho individuální vymezení. Rozlišení prostor způsobem nevyvolávajícím pochybnosti z důvodu odstranění možnosti záměny by samozřejmě muselo být vyžadováno tehdy, pokud by vybírání místního poplatku mělo být uskutečňováno pouze v souvislosti s užíváním vybraných míst. Obec Svojsín však v rámci své kompetence zavedla poplatky z užívání všech veřejných prostranství na jejím území, přičemž předmětem poplatku je jen umístění skládek za dále stanovených podmínek a jiné zvláštní způsoby užívání veřejného prostranství zpoplatnění nepodléhají. Jak dále starosta obce argumentuje, vzhledem ke skutečnosti, že rozhodující pro zařazení prostor do veřejného prostranství podle pozitivně právní definice není subjekt vlastnictví, je i z tohoto důvodu za situace popsané výše zcela nepraktické provést identifikaci ještě individuálním způsobem, kupř. v podobě vypsání pozemků čísla parcel podle katastru nemovitostí či snímku katastru nemovitostí s označením příslušných parcel jako přílohy obecně závazné vyhlášky obce. Takové vymezení, dle jeho názoru, by sice bylo možné učinit v okamžiku vydání místního právního předpisu, avšak nemohlo by mít dlouhodobější platnost vzhledem k reálným změnám prováděným nezávisle na obsahu tohoto účinného předpisu. K návrhu ministra vnitra na zrušení i ustanovení čl. 1 odst. 1 písm. c) a čl. 16 - čl. 22 vyhlášky účastník řízení uvádí, že i kdyby Ústavní soud shledal neústavnost ustanovení čl. 17, neměl by přikročit i ke zrušení dalších navrhovaných ustanovení vyhlášky, neboť zbylá část textu by byla po vypuštění vadné části nadále právně, logicky i jazykově ucelenou částí schopnou samostatného právního života. Účastník řízení je toho názoru, že výše citované rozhodnutí ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti vyhlášky je v rozporu s čl. 8 a čl. 101 odst. 4 Ústavy ČR, a proto navrhuje, aby Ústavní soud návrh ministra vnitra zamítl.

Veřejný ochránce práv se k výzvě Ústavního soudu, zda hodlá jako vedlejší účastník vstoupit do řízení (dle § 69 odst. 2 zákona o Ústavním soudu), vyjádřil, že do řízení nevstoupí.

III.

Ústavní soud poté, co zkonstatoval formální přípustnost podaného návrhu, postupoval dále dle testu použitého ve věci sp. zn. Pl. ÚS 63/04 (publikován pod č. 210/05 Sb.).

Nejprve Ústavní soud zkoumal, zda byla napadená vyhláška vydána v rámci pravomoce obce a přijata zákonným způsobem.

Dle ustanovení čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR jsou obce, resp. jejich zastupitelstva nadány pravomocí vydávat obecně závazné vyhlášky v mezích své působnosti. Na tuto činnost je třeba pohlížet jako na originární normotvorbu.

Citovaná vyhláška byla řádně schválena usnesením na 7. zasedání Zastupitelstva obce Svojsín konaném dne 30. 12. 2003. Ze zápisu ze zasedání zastupitelstva vyplývá, že z devíti členů zastupitelstva bylo přítomno sedm členů (srov. § 87 zákona o obcích), přičemž pět členů hlasovalo pro schválení vyhlášky, dva členové se zdrželi hlasování. Vyhláška tedy byla schválena nadpoloviční většinou všech členů zastupitelstva (§ 92 odst. 3 zákona o obcích) a byla vyhlášena vyvěšením na úřední desce Obecního úřadu Svojsín dne 30. 12. 2003, sejmuta z úřední desky pak byla dne 19. 1. 2004 (§ 12 odst. 1 zákona o obcích). Z důvodu naléhavého obecného zájmu nabyla vyhláška účinnosti dnem 1. 1. 2004 (§ 12 odst. 2 zákona o obcích).

Obecně závazná vyhláška obce Svojsín ze dne 24. května 2004, č. 1/2004, kterou byla změněna výše citovaná obecně závazná vyhláška, byla schválena usnesením zastupitelstva obce konaného dne 24. 5. 2004. Ze sedmi přítomných členů zastupitelstva hlasovalo pro schválení této obecně závazné vyhlášky 5 členů zastupitelstva. Tato obecně závazná vyhláška byla vyhlášena vyvěšením na úřední desce obecního úřadu dne 24. 5. 2004, sejmuta z úřední desky byla dne 18. 6. 2004. Z důvodu naléhavého obecného zájmu nabyla účinnosti dnem vyhlášení, tj. 24. 5. 2004.

Je tedy zřejmé, že napadená vyhláška byla vydána zákonným

postupem a v rámci pravomoci svěřené obci Ústavou České republiky.

IV.

Ústavní soud se dále zaměřil na zkoumání, zda obec při vydávání napadené vyhlášky nejednala *ultra vires*, tj. nejednala mimo věcnou působnost zákonem jí vymezenou, a dále zda nezneužila zákonem jí svěřenou působnost (srov. test z výše citovaného nálezu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 63/04, publikováno pod č. 210/05 Sb.).

Podle ustanovení § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích se obec při výkonu samostatné působnosti (obecně definované ustanovením § 35 odst. 1 zákona o obcích) řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem. Tomuto zákonnému příkazu odpovídá vymezení věcných oblastí, v nichž je obec oprávněna originárně tvořit právo. Zákon o obcích (§ 10) stanoví, v jaké věcně vymezené oblasti může obec ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti. Mimo jiné se jedná i o případ, kdy je k tomu obec zmocněna zvláštním zákonem [§ 10 písm. d) zákona o obcích].

V daném případě je takovým zvláštním zákonem zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o místních poplatcích"), dle jehož ustanovení § 14 odst. 2 zavede obec poplatky obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství. Přitom na stanovení poplatků obecně závaznou vyhláškou, které obec ve svém území zavedla na základě zákona, je třeba pohlížet jako na originární normotvorbu, neboť dle § 14 odst. 1 zákona o místních poplatcích patří tato činnost do samostatné působnosti obce.

Vydala-li tedy obec vyhlášku o místních poplatcích, v níž je upraveno i ukládání poplatku za užívání veřejného prostranství, nelze její postup považovat za jednání *ultra vires*, neboť obec v daném případě byla zákonem zmocněna upravit danou věcnou oblast obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti.

Dále Ústavní soud řešil otázku, zda ovšem obec nezneužila svou zákonem věcně vymezenou samostatnou působnost. Jak již Ústavní soud uvedl (viz výše citovaný nálezh ve věci sp. zn. Pl. ÚS 63/04, publikovaný pod č. 210/05 Sb.), "zneužití této působnosti představuje výkon moci v zákonem svěřené oblasti 1.) cestou sledování účelu, který není zákonem aprobován, 2.) cestou opomíjení relevantních úvah při přijímání rozhodnutí nebo naopak 3.) přihlížení k nerelevantním úvahám."

V daném případě návrh ministra vnitra směřuje proti oddílu IV. vyhlášky, který upravuje poplatek za užívání veřejného prostranství zvláštním způsobem, a to umístěním skládek. Dle ustanovení § 1 písm. c) zákona o místních poplatcích mohou obce vybírat místní poplatky za užívání veřejného prostranství. Toto ustanovení je dále rozvedeno a upřesněno v § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích, dle něhož se poplatek za užívání veřejného prostranství vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se mj. rozumí i umístění skládek.

Pokud napadená vyhláška v čl. 16 stanoví, že zvláštním způsobem užívání se rozumí umístění skládek, nelze proti tomuto ustanovení cokoli namítat, neboť obec vymezila předmět poplatku zcela v souladu se zákonnou dikcí (viz výše uvedený § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích).

Hlavní námitka navrhovatele ovšem směřuje proti čl. 17 vyhlášky, v němž je definován (pro potřeby vyhlášky) pojem veřejné prostranství. Ten stanoví, že "za veřejné prostranství se považují návsi, silnice, místní komunikace, chodníky, veřejná zeleň, parky, sportovní plochy a další prostory v obci Svojšíň a osadách Holyně, Nynkov a Řebří, přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru." Je zřejmé, že obec v daném případě aplikovala pro své

katastrální území legální definici pojmu "veřejné prostranství", jež je zakotvena v § 34 zákona o obcích, dle kterého jsou veřejným prostranstvím všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Tato definice tedy obecně vymezuje, jaké prostory lze považovat za veřejné prostranství.

Přímo z ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny vyplývá, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona, tzn. že obce svými obecně závaznými vyhláškami mohou zavést jen takové místní poplatky, které jsou taxativně vymezeny zákonem o místních poplatcích a v jen takovém rozsahu, který tento zákon umožňuje. Podle ustanovení § 14 odst. 2 věty druhé zákona o místních poplatcích je povinností obce určit místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství (dle § 4 odst. 1 téhož zákona jde o zvláštní, zákonem vymezené užívání veřejného prostranství).

K míře konkrétnosti určení míst (veřejného prostranství) se již ve svých rozhodnutích vyjadřoval Ústavní soud, který považuje za nutné z hlediska ochrany právní jistoty občanů, aby takto definované prostranství bylo v obecně závazné vyhlášce určeno co možná nejpřesněji (srov. např. náleze ve věci sp. zn. Pl. ÚS 50/03, publikován pod č. 567/2004 Sb.). Jak Ústavní soud uvedl, "zpoplatnění se nemusí týkat všech veřejných prostranství, a proto specificky určená veřejná prostranství pro účely poplatku za zvláštní užívání musí vyloučit jeho záměnu. Je proto nutné provést specifikaci veřejných prostranství pro zvláštní užívání uvedením názvu místa (pokud jej má - náměstí, ulice, průchody apod.) nebo je blíže charakterizovat umístěním v obci natolik, aby nebyla současně narušena právní jistota občanů" (náleze Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 14/95, publikován pod č. 280/1995 Sb.).

Z výše uvedeného je zřejmé, že obec při přijímání obecně závazné vyhlášky opomenula respektovat zákonné požadavky ohledně konkretizace míst užívaných jako veřejné prostranství tak, jak je již dříve při interpretaci § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích vyložil Ústavní soud, tedy aby byla chráněna právní jistota obyvatel obce. Specifikace takových míst je zejména nutná z důvodu právní jistoty vlastníků pozemků považovaných za veřejné prostranství, neboť přestože je z hlediska zákonné definice veřejného prostranství dle § 34 zákona o obcích nepodstatné vlastnictví takového pozemku, je nepochybné, že právě vlastníci takového pozemku mají možnost bránit se (soukromoprávní cestou) zvláštnímu užívání jejich pozemku (srov. náleze Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 21/02, č. 211/05 Sb.).

Pokud tedy obec v napadené vyhlášce přesně nespecifikovala místa, která považuje za veřejné prostranství v souvislosti s ukládáním poplatku za jejich zvláštní užívání, dopustila se zneužití jí věcně vymezené samostatné působnosti, a to v důsledku opomenutí respektovat ústavní princip právní jistoty plynoucí z principu právního státu (čl. 1 Ústavy ČR), promítající se do ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích, který je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, jak dříve již naznačil Ústavní soud.

K návrhu ministra ohledně zrušení i čl. 1 odst. 1 písm. c) a zbylé části oddílu IV. vyhlášky Ústavní soud dodává, že zrušením čl. 17 vyhlášky je de facto neaplikovatelný zbylý oddíl IV. vyhlášky, jehož ustanovení ovšem nebyla shledána v rozporu s ústavním pořádkem. Ústavní soud proto při respektování principu minimalizace svých zásahů do normotvorby obcí zamítl tento návrh ministra vnitra na zrušení citovaných ustanovení vyhlášky, neboť tato ustanovení budou opětovně aplikovatelná (beze změny) poté, co obec uvede do souladu s ústavním pořádkem i ustanovení zrušeného čl. 17 vyhlášky.

Vzhledem k výše uvedenému Ústavní soud částečně vyhověl návrhu ministra vnitra a bez nařízení ústního jednání se souhlasem účastníků řízení čl. 17 napadené obecně závazné vyhlášky obce Svojšíň č. 5/2003, o místních poplatcích, podle § 70 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších

předpisů, zrušil ke dni vyhlášení nálezů ve Sbírce zákonů, zatímco v ostatním návrh ministra vnitra zamítl.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat (§ 54 odst. 2 zákona o Ústavním soudu).

V Brně dne 14. června 2005
